

*Bent i smukke efterårsfarver med afklip fra vinstokkene,
som han passer til perfektion.*

Velkommen til Medicinhavernes Nyhedsbrev

I Medicinhaverne har havegruppen travlt med at gøre haverne klar til vinteren. Men der er stadig masser at kigge på, også når det bliver koldt, og løvet skifter farve.

Efteråret er også tid til at samles indendøre til et spændende foredrag. Senere på måneden kan du høre om alt det liv, der foregår i jorden.

KALENDER

Torsdag den 27. oktober kl. 19.00, Borgerhuset, Ahlefeldtgade, Rudkøbing

Kend din jord

Foredrag af Hervé Lognonné om jord og bioindikatorplanter

Entré: Medlemmer 50 kr. Ikke-medlemmer 75 kr.

Lørdag den 29. oktober kl. 13.00-20.00, Bagenkophallen

Medicinhaverne deltager i Musik- og Kulturdage i Bagenkop

Entré: Voksne 60 kr, børn op til 15 år gratis

Året rundt fra solopgang til solnedgang

Medicinhaverne er åbne for publikum

Entré: 50 kr, børn under 18 og medlemmer har gratis adgang

Kend din jord

Medicinhaveerne inviterer til foredrag med **Hervé Lognonné** torsdag den 27. oktober 2022 kl. 19 i Borgerhuset i Rudkøbing.

Det bliver en aften, der vil handle om jord og om bioindikatorplanter.

Hervé vil fortælle om, hvordan vi kan lære vores jord bedre at kende ved hjælp af lav-praktiske tests og om bioindikatorplanter, spontane vildtvoksende planter vi ofte kalder for ukrudt, og deres fortælling om den jord, de vokser i.

Hervé har dyrket have, med afbrydelser, i over 40 år, altid økologisk.

"For snart 15 år siden ændrede min interesse for haven sig. Jeg blev mere opmærksom på det, der foregår under jorden eller rettere i jorden. Jeg opdagede en kompleksitet af relationer mellem dyreliv og planteliv. Jeg har siden læst om

mikroorganismernes betydning - om deres sammenspil, indbyrdes og med planterne - og er blevet overbevist om, at jo bedre jeg støtter det liv, som foregår i jorden, jo sundere planter vil jeg få", fortælle Hervé.

Hervé Lognonné er indehaver af firmaet Mit Havelaboratorium. Firmaets formål er at undersøge og formidle forsøg og erfaringer med fokus på jordens frugtbarhed og jordforbedring.

Medlemmer 50 kr. Ikke-medlemmer 75 kr.

AKEBIA (akebia quinata)

Akebia (*akebia quinata*) er en stærkt voksende klatreplante. Om foråret har den violette vaniljeduftende blomster, og i en varm sommer som 2022 har den fået store frugter.

De grønne frugter bliver violette, efterhånden som de modnes, og til sidst åbner de sig.

Akebia med umodne frugter

Plantens tørre stamme er blevet brugt mod urinvejslidelser, og frugten er blandt andet tilskrevet virkning mod gigt.

Den har været brugt i kinesisk medicin allerede i tidlig middelalder.

Akebia står i Haven for Urin- og kønsveje.

Helle Ravn

Nærbillede af akabiaens modne frugt

NYT FRA HAVERNE

Therese, Tove, Karen Marie og Gudde, fire flittige frivillige, der tager en velfortjent hvilepause.

Gerd tjekker skilte og om antallet og arter af planter i Haven for fordøjelse, stofskifte og ernæring stemmer overens med den officielle planteliste.

Bestyrelsen overvejer at købe en lille praktisk el-transporter. I august var der demonstration af maskinen.

Planteriets faste team af frivillige er Jette, Lissi, Pernille, Joan, Birgitte og Holger.

NYT FRA PLANTERIET

Det har været en spændende og på nogle punkter også en udfordrende sæson for vores nye gruppe i Planteriet.

I den meget tørre periode har vores væsentligste opgave været at holde liv i planterne til boden. Der kom heller ikke meget fra haverne, for det var for tørt at grave op og få planterne til at overleve.

Nu er regnen kommet og vi får igen masser fra haverne. Vi er desuden begyndt at stikle til næste års salg.

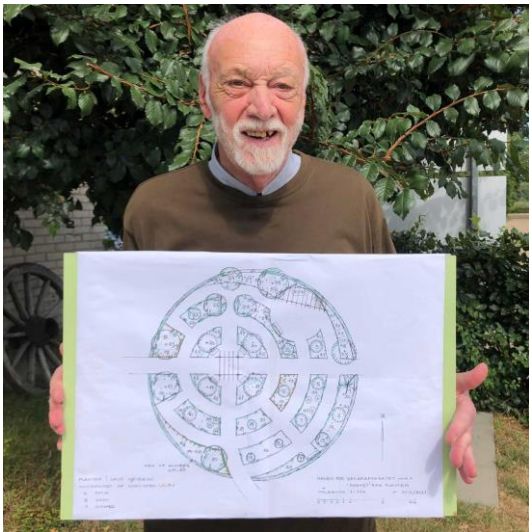
Når vi har lavet stiklinger sætter vi dem i drivhuset i 2 til 3 uger, så de kommer godt i gang. Derefter kommer de ud i højbedene.

Det tog lidt tid at få gang i drivhuset - mens solen brændte var der ikke noget der kunne overleve derinde. Nu har vi fået gardiner, så næste år er vi klar til for alvor at kunne udnytte drivhuset.

Der er kommet sivmætter op langs hegnet mod kompost-pladsen, det giver lidt mere læ til højbedene.

Vi mangler stadig at finde en løsning på alle haveejeres svøbe: dræbersneglene. De trives godt i højbedene, hvor der både er vand og masser af sneglemad.

SJETTE HAVE PÅ VEJ

Jann Poulsen, der har tegnet alle haverne i Medicinhaverne, med det kommende sjette haveanlæg, Haven for de 5 sanser.

Arbejdet med at anlægge haven går så småt i gang i løbet af efteråret, bl.a. er planen, at der bliver plantet en hæk med avnbøg midt i november.

Udover at have tegnet alle haverne, er Jann også frivillig og med i havegruppen. Her sidder han og nyder udsigten til dammen med de smukke åkander og grønne frøer i Haven for nervesystem og bevægeapparat.

SIDEN SIDST

Skoleklasser på besøg

Den 11. og 12. oktober havde Medicinhaverne besøg af to 7. klasser fra Haahrs Skole i Svendborg.

Deres lærer Erla Ingvarsdottir og Therese Kristensen fra Medicinhaverne havde lavet spændende gruppeopgaver, og de fleste elever satte pris på urteteen af mynte, citronmelisse og lakridsrod.

Det var første gang i lang tid, at vi havde skoleklasser på besøg, og det blev heldigvis en succes.

*Her smager fire elever på et lille blad af Aztekernesukker-planten (*Lippia dulcis*) i Haven for fordøjelse, stofskifte og ernæring. Planten søder 40-50 gange mere end alm. sukker.*

Eleverne fik viden om medicinplanter, gode naturoplevelser og opførte sig eksemplarisk. Der lå ikke det mindste stykke papir efter dem.

Vi er en god erfaring rigere, og det er næppe sidste gang, vi åbner lågen for en skoleklasse.

Medicinhavernes frugttræer med i international forskning

I foråret 2021 fik Medicinhaverne en forespørgsel fra Bjarne Larsen, Institut for plante- og miljøvidenskab på Københavns Universitet om vores langelandske æbletræer.

Bjarne Larsen arbejder med DNA analyser af frugttræer for at udarbejde deres "stamtræer" og undersøge, hvor træerne oprindeligt kommer fra. Ved at udnytte DNA for æblesorter fra mange andre lande kan man nemlig genskabe meget store stamtræer.

Frugtavler Peder Lollesgaard, som har indsamlet podekviste til Medicinhavernes gamle langelandske æbletræer, gik straks ind i sagen og indsendte blade fra æbletræerne til DNA-bestemmelse.

Det viste sig, at Medicinhavernes "Langelands hvid pigeon" var forskellig fra den "Langelands Hvid Pigeon", der findes på Pometet.

Bjarne Nielsen var også interesseret i vores Grevinde Ahlefeldt æbletræ. Derfor sendte Peder Lollesgaard æbler til Bjarne Larsen fra de to træer sidst i september 2022.

Det bliver spændende at følge undersøgelserne videre. Hvem ved, måske har Peder Lollesgaard fået podekviste fra meget gamle langelandske æblesorter?

Helle Ravn

*Foto: Peter Lollesgaard med et Mathildeæble fra
Medicinhavernes samling af langelandske æbler*

INDVIELSE AF BØRNENES MEDICINHAVE

Lørdag den 13. august var en festdag i Medicinhaven, og Børnenes Medicinhave blev i høj sol indviet efter alle kunstens regler.

Et par billeder fra dagen:

Elin og Tove med den smukke, flettede blomsterranke, som Benedicte Ahlefeldt-Laurvig senere klippede og dermed indviede Børnenes Medicinhave.

I midten 14-årige Benedicte, der i flot stil indviede Børnenes Medicinhave. Fra venstre ses Britta og Mette Ahlefeldt-Laurvig og til højre Preben og Christian Ahlefeldt-Laurvig. Familien på Tranekær Slot er trofaste støtter af det arbejde, som de mange frivillige udfører i Medicinhaverne.

Jens Salomonsen, Cirkus Fyr og Flamme, underholdt børn og barnlige sjæle med gøgl, musik og dyr i Børnenes nye Medicinhave.

Der var indrettet cafe i laden, og kagebordet lod ikke det store sønderjyske kagebord noget tilbage. Her er det Bent og Bente, der bliver betjent af Lissi.

Åbningen af Børnenes Medicinhave var en del af arrangementet Familiedag i Tranekær, der var arrangeret af Medicinhaverne, Kulinarisk Sydfyn, Pichardt's, Besøgsbigården og Tickon og var støttet økonomisk af Kulturregion Fyn og Kultur i Natur.

FÆLLESSKABETS FOLKEMØDE

Den 9. oktober deltog Medicinhaverne med en stand på Fællesskabets Folkemøde i Ørstedpavillonen.

Her delte John, Mona og Inger brochurer ud, solgte bøger, fik et nyt medlem samt en ny frivillig til Havegruppen.

Vi deltager også med en stand på Musik- og Kulturdagene i Bagenkophallen lørdag den 29. oktober kl. 13-20. Kig ned til os!

Når man er frivillig i havegruppen er hyggeligt socialt samvær med kollegerne en vigtig del af "jobbet". Her er det de frivillige i Haven for infektioner og Hildegard af Bingens Have, der holder en velfortjent pause.

FACEBOOK

Medicinhavernes Facebookside er pt. hacket og kan ikke opdateres.

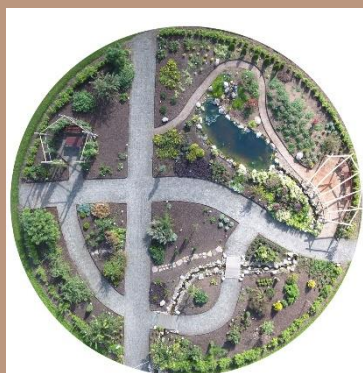
Vi arbejder på en løsning og henviser i mellemtiden til
Instagram.com/medicinhaveerne_tranekaer/
og til Livets gang i haverne på medicinhaveerne.dk.

Medlemsskab

Medicinhabererne har 403 husstandsmedlemmer, og vi kan godt være flere. Opbakningen har stor betydning både økonomisk, og når vi søger fondsmidler.

Det koster 200 kr årligt per husstand at være medlem, og det giver gratis adgang til haverne og rabat på kurser, foredrag og andre arrangementer.

[Tryk her, hvis du vil være medlem](#)

Alle, også ikke-medlemmer, er velkomne til at tilmelde sig nyhedsbrevet. Medlemmer får automatisk nyhedsbrevet, når de melder sig ind i Medicinhabererne. Hvis du ikke ønsker at modtage nyhedsbrevet, kan du [framelde dig her](#).

Du er tilmeldt Medicinhavernes nyhedsbrev
Nyhedsbrevet udsendes 5-6 gange årligt.

[Tilmeld Medicinhavernes Nyhedsbrev](#)

[Afmeld Medicinhavernes Nyhedsbrev](#)

Følg også Medicinhabererne på

<http://medicinhabererne.dk/>

eller på Instagram: [instagram.com/medicinhabererne_tranekaer/](https://www.instagram.com/medicinhabererne_tranekaer/)

eller på Facebook: Medicinhabererne Tranekær - obs: ude af drift pt

Nyhedsbrevet udsendes af

Medicinhaberne i Tranekær, Botofte Strandvej 2A, 5953 Tranekær

medicinhaberne@fynpost.dk 21 84 78 22

Redaktør: Lise Munk

Tekst og billeder: Per Mansa, Helle Ravn, Rasmus S Larsen, Jette Johnsen, Annie Andersen,
Lene Anker, Bente Wulff, Søren Møller og Ole F. Jakobsen